

Plavuně, přesličky, kapradiny

- Plavuně, přesličky a kapradiny

Cíl – vysvětlit životní cyklus kapradin

- popsat stavbu rostlinného těla
- uvést zástupce plavuní, přesliček, kapradin
- znát význam prvohorních přesliček na plavuní pro člověka

- dříve byly řazeny do společné skupiny kaprad'orosty
- jsou to výtrusné rostliny jako mechy, ale mají vyvinuté vodivé pletivo
- mají stejný životní cyklus – na spodní straně listů jsou kupky výtrusnic s výtrusy –
  - uvolní se – prokel /pelatky, zárodečníky/ - ve vodním prostředí splynou – nová rostlina....

Plavuně

- pozůstatek po prvohorních /stromový vzrůst/, drobné byliny s vidličnatě větveným stonkem
plavun vidlačka – nejčastější, jehličnaté lesy, chráněná

Přesličky

- bylina s dutým, článkovaným stonkem, obtížný plevel, léčivá
přeslička rolní – oddenek, 2 druhy lodyh, na jaře nezelená s klasem s výtrusy – uvolní se, pak
jarní lodyha zasychá, vyrostle zelená – zásobní, musí nastřádat zásobní látky
pro nezelenou lodyhu

p. lesní – po uvolnění výtrusů usychá pouze klas, zbytek zezelená

Kapradiny

- vývojově nejdokonalejší skupina výtrusných rostlin, kromě pouští a polopouští se vyskytuje všude, v tropech může mít i stromový vzrůst
- mají oddenek, z jednoho místa rostou nálevkovitě uspořádané – zajišťují vodu pro rostlinu, odtud pak vyrůstají spirálovitě stočené listy
- na spodní straně výtrusy – u vývojově starších jsou uloženy jednotlivě, u vývojově mladších jsou v kupkách přikryté ostěrou

kaprad' samec

žebrovice různolistá

papratka samičí

osladič obecný

sleziník routička

hasivka orličí

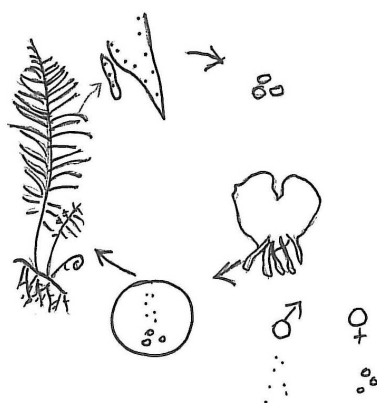
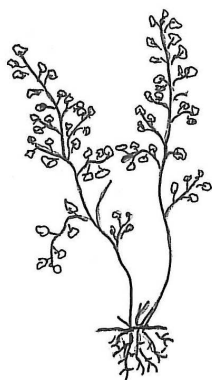

Úkoly – doplň obrázky

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

Plavuně, přesličky, kapradiny

(obr. č. 1)

? Otázky – 1/ Ve kterém období dané rostliny zaznamenaly největší vývoj?

2/ Co vzniklo z těchto rostlin?

3/ Kde u nás těží uhlí?

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

PL – Kaprad'orosty

1/ Vysvětli vznik černého uhlí z prvohorních kaprad'orostů, z plavuní, přesliček a kapradin-

---

2/ Zdůvodni, proč uhlí označujeme jako neobnovitelné surovinové zdroje-

---

3/ Srovnej hlavní rostlinné orgány těl mechu a kapradiny. Zapiš stručné charakteristiky. Porovnej vývojovou vyspělost-

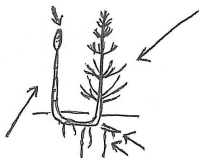
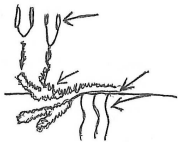
kořen   stonek   listy

mech měřík _____
_____

kaprad' samec _____
_____

4/ Popiš těla zástupců kaprad'ostů a využij nabídky-

(výtrusné klasy, poléhavá lodyha, lístky, kořeny, letní lodyhy, jarní lodyha, oddenek, listy s výtrusnicemi)

(obr. č. 2)

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský sociální fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- 5/ Zakroužkuj správnou odpověď. Lodyha je-
- a/ bezlistý stonek
  - b/ dřevnatý stonek s listy
  - c/ dužnatý stonek s listy
- 6/ Co je oddenek? Proč není oddenek jmenován mezi hlavními rostlinnými orgány-
- a/ Oddenek není součástí rostlinných těl.
  - b/ Část rostliny v půdě, která není rostlinným orgánem.
  - c/ Oddenek je přeměněný stonek, ve kterém se ukládají zásobní látky.
- 7/ Označ oddělení našich kaprad'orostů, které zahrnuje výhradně ohrožené, vzácné, a proto chráněné druhy. Jsou to-
- a/ plavuně
  - b/ přesličky
  - c/ kapradiny

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace , registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

Plavuně, přesličky, kapradiny

Prověrka – Mechy, kapradiny

- 1/ Nakresli zjednodušený obrázek mechové rostlinky a popiš jednotlivé části
- 2/ Proč jsou rašeliniště obrovskými zásobárnami vody?
- 3/ Co je to prokel?
- 4/ Napiš ke každé skupině jednoho zástupce:
  - a/ kapradiny
  - b/ přesličky
  - c/ plavuně
- 5/ Jakým způsobem (prostřednictvím čeho) se tyto skupiny rostlin rozmnožují a kde jsou „semena“ uložena? (rozepiš pro jednotlivé skupiny)
- 6/ Co kam patří? (spoj čarami)

mech

kapradina

ploník ztenčený

hasivka orličí

rašeliník

papratka samičí

měřík tečkovaný

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Referáty - Vznik, význam a naleziště uhlí

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

Plavuně, přesličky, kapradiny

- Seznam vybraných druhů – poznávačka

plavuň vidlačka
přeslička rolní
hasivka orličí
kapraď samec
papatka samičí

zdroj: texty – SPN, Přírodopis 2, Zoologie, Botanika, pro 7. ročník ZŠ, 1998

Fraus 7, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006

Fraus 7, pracovní sešit s přílohou Přehled učiva pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006

Prodos, Přírodopis 7, pracovní sešit, 2004

obrázky – č. 1 - SPN, Přírodopis 2, Zoologie, Botanika, pro 7. ročník ZŠ, 1998

Fraus 7, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006

Fraus 7, pracovní sešit s přílohou Přehled učiva pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006

č. 2 - Prodos, Přírodopis 7, pracovní sešit, 2004

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ